

Sygnatura akt III U 969/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 23-01-2014 r.

Sąd Okręgowy w Koninie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia – **SO Anna Walczak- Sarnowska**

Protokolant: Starszy sekretarz sądowy Lila Andrzejewska

przy udziale

po rozpoznaniu w dniu 23-01-2014 r. w Koninie

sprawy **J. L. (1)**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

o emeryturę

na skutek odwołania **J. L. (1)**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

z dnia 15-07-2013r. znak: (...)

I. Zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje J. L. (1) prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym „, począwszy od ukończenia 60- roku życia tj. od dnia (...).

II. Stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie istnienia

okoliczności niezbędnej do wydania decyzji w sprawie przyznania prawa do emerytury.

Sygnatura akt III U 969/13

UZADADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. decyzją z dnia 15 lipca 2012 roku, znak: (...) odmówił J. L. (1) prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym

z tytułu pracy w szczególnych warunkach. W uzasadnieniu organ rentowy stwierdził, że wnioskodawca nie spełnił przesłanki koniecznej do przyznania prawa do emerytury przy obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach, ponieważ na dzień 1 stycznia 1999 roku udowodnił 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych , w tym okres 1 roku 11 miesięcy i 26 dni pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Organ rentowy uznał okresu pracy w szczególnych warunkach w okresie zatrudnienia w Spółdzielni (...) w M. od 16 lipca 1977 roku do 10 lipca 1979 roku.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył J. L. (1) wnosząc o zmianę decyzji i przyznanie mu emerytury przy obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach podnosząc, że przez cały okres zatrudnienia pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku traktorzysty.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie od odwołującego kosztów zastępstwa sądowego wg norm przepisanych, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji. Podniósł ponadto fakt, że odwołujący nadal pozostaje w zatrudnieniu.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

J. L. (1) urodził się w dniu (...)

W okresie;

- od 12 lipca 1979 roku do 22 marca 1980 roku pracował w Spółdzielni (...) w W. ,
- od 22 marca 1980 roku do 14 listopada 1984 roku w (...) w C.,
- od 15 listopada 1984 roku do 14 czerwca 1985 roku (...) w K.,
- od 17 czerwca 1985 roku do 30 czerwca 1992 roku Spółdzielni (...) w W. na stanowisku kierowcy ciągnika

Pracodawca za w/w okresy nie wystawił świadectwa pracy w szczególnych warunkach.

Odwołujący przez cały okres zatrudnienia pracował jako kierowca ciągnika . J. L. (1) wykonywał wówczas wszelkie prace polowe – młócenie, oranie, opryski, prace przy prasie . Ponadto obsługiwał oborę, wywoził obornik. Zimą w okresie zatrudnienia w Spółdzielni (...) w W. od 17 czerwca 1985 roku do 30 czerwca 1992 roku pracował przy remoncie dróg, woził kamienie wapienne i prace te wykonywał ciągnikiem. Wszystkie prace wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

W dniu 6 marca 2013 roku J. L. (2) wystąpił z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury.

Zaskarżoną decyzją z dnia 15 lipca 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. odmówił odwołującemu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że odwołujący udowodnił łącznie 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych wobec wymaganych 25 lat, w tym okres 1 roku 11 miesięcy i 26 dni okresu pracy w szczególnych warunkach.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowego, dokumentów dołączonych do akt sprawy oraz w oparciu o zeznania odwołującego i świadków; S. P. (1), B. K., H. K., M. J., D. P..

Świadkowie pracujący razem z odwołującym potwierdzili, że w okresie zatrudnienia –

od 12 lipca 1979 roku do 22 marca 1980 roku w Spółdzielni (...) w W. ,

od 23 marca 1980 roku do 14 listopada 1984 roku w (...) w C.,

od 15 listopada 1984 roku do 14 czerwca 1985 roku (...) w K.,

od 17 czerwca 1985 roku do 30 czerwca 1992 roku Spółdzielni (...)w W. odwołujący pracował na stanowisku kierowcy ciągnika i praca jego polegała na wykonywaniu wszystkich prac polowych , wykonywaniu oprysków , przy wożeniu obornika. W okresie zimowym woził torf, kamienie wapienne. Prace te wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Świadkowie S. P. (2) , D. P. oraz M. J. zeznali ponadto, że odwołujący w Spółdzielni (...)w W. pracował od 17 czerwca 1985 roku do okresu letniego 1992 roku. Świadkowie wskazali, że od 1 lipca 1991 roku rozpoczęła się likwidacja Spółdzielni, ale Spółdzielnia była zobowiązana zorganizować żniwa

i odwołujący od lipca 1991 roku pracował nadal w Spółdzielni do całkowitej likwidacji Spółdzielni jako traktorzysta stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Pracodawca za w/w okresy nie wystawił świadectwa pracy w szczególnych warunkach, wystawiając jedynie świadectwa pracy.

W dniu 31 lipca 1991 roku Spółdzielnia (...) w W. wystawiła odwołującemu świadectwo pracy za okres zatrudnienia w Spółdzielni **od 17 czerwca 1985 roku do 31 lipca 1991 roku**, wskazując, że odwołujący pracował na stanowisku kierowcy ciągnika.

/ świadectwo pracy z dnia 31 lipca 1991 roku - akta ZUS/.

Odwołujący J. L. (1) przedłożył w trakcie trwania procesu do akt sprawy odnalezione świadectwo pracy z dnia 30 czerwca 1992 roku wystawione przez Spółdzielni (...) w W. w likwidacji w którym zakład pracy wskazał, że odwołujący w okresie od 1 sierpnia 1991 roku do 30 czerwca 1992 roku pracował w Spółdzielni na stanowisku kierowcy ciągnika oraz zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu.

/ świadectwo pracy z dnia 30 czerwca 1992 roku oraz zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu k. 28 akt/.

Zdaniem Sądu zeznania świadków i odwołującego zasługują na uwzględnienie, gdyż są spójne, logiczne, rzeczowe i wzajemnie się uzupełniają. Świadkowie pracowali w tych samym zakładach pracy razem z odwołującym, znali więc charakter i okresy jego pracy. Zeznania świadków korespondują z dowodami przedstawionymi przez odwołującego w trakcie procesu.

W przedmiotowej sprawie przedmiotem sporu było rozważanie, czy J. L. (1) przysługuje prawo do emerytury.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy wynoszący 25 lat do 1 stycznia 1999 roku,

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem .

Według art. 32 ust. 1 ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1, przy czym za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia (ust. 2 art. 32).

Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 tego przepisu (pracownikom) przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Tym dotychczasowym przepisem jest wspomniane rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43). Zgodnie z § 4 rozporządzenia pracownik wykonujący prace na stanowisku wymienionym w wykazie A, stanowiącym załącznik do rozporządzenia nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,

2) ma wymagany okres zatrudnienia, wynoszący 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Według § 2 wspomnianego rozporządzenia okresy pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy, zaś okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

W przedmiotowej sprawie Sąd zobligowany do rozstrzygnięcia wskazanego wyżej przedmiotu sporu przeprowadził postępowanie dowodowe, zgodnie z regułami procedury cywilnej. Nie ulega bowiem wątpliwości, że ograniczenia dowodowe z wspomnianego rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku nie dotyczą postępowania przed sądem (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 roku, II UNK 186/97, publ. OSNAP 1998/11/342; LEX nr 32696).

Postępowanie dowodowe dowiodło, że J. L. (1) pracował;

-od 12 lipca 1979 roku do 22 marca 1980 roku w Spółdzielni (...)w W. ,

- od 22 marca 1980 roku do 14 listopada 1984 roku w (...) w C.,

- od 15 listopada 1984 roku do 14 czerwca 1985 roku (...) w K.,

-od 17 czerwca 1985 roku do 30 czerwca 1992 roku Spółdzielni (...) w W. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy ciągnika

Praca jego polegała na wykonywaniu prac polowych takich jak; oranie, opryski, prace przy obsłudze obory, wywożenie obornika, a w okresie zimowym wożenia torfu , kamieni wapiennych. Wszystkie prace wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Świadkowie potwierdzili, że odwołujący przez cały okres pracy w spornych okresach wykonywał jedynie pracę kierowcy ciągnika i praca ta wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Z zeznaniami tymi w pełni korelują zeznania odwołującego. Potwierdził okres pracy na stanowisku kierowcy ciągnika .

Wszystkie opisane wyżej zeznania są spójne i wzajemnie się uzupełniają. Z tych przyczyn Sąd uznał je za wiarygodne i przydatne dla celów przedmiotowego postępowania.

Choć odwołujący nie posiada za w/w okresy świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach to nie ulega wątpliwości, iż zajmowane przez niego stanowisko – kierowcy ciągnikowego wymienione jest w wykazie A, dziale VIII, pozycji 3 wspomnianego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. jest pracą w szczególnych warunkach, oraz wymienione jest w załączniku nr 1 do zarządzenia nr 16 Ministerstwa Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31 marca 1988 roku w Dziale VIII pkt.3, poz. 3 pkt 1.

Słuszny jest bowiem pogląd, że o uznaniu konkretnej pracy za pracę w szczególnych warunkach decyduje, czy praca jest wymieniona w § 4-15 rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43) oraz w wykazach stanowiących załącznik do tego rozporządzenia (wyrok SN z dnia 7 lipca 1999 roku, III RN 25/99, publ. OSNP z 2000 r. nr 12, poz. 453), które to rozporządzenie jest zgodnie z Konstytucją RP źródłem powszechnie obowiązującego prawa.

Odwołujący 60 lat ukończył w dniu 20 maja 2013 roku, posiada wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie 25 lat, w tym okres 1 roku 11 miesięcy i 26 dni pracy w szczególnych warunkach uznany przez organ rentowy.

Postępowanie dowodowe przeprowadzone przez Sąd wykazało również, że odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach pracując jako kierowca ciągnikowy i praca ta zdaniem Sądu wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika bowiem, że przez cały czas odwołujący pracował tylko na stanowisku kierowcy ciągnikowego.

Wskazany wyżej okres pracy w szczególnych warunkach łącznie z okresem zaliczonym przez pozwanego wynosi 15 lat 11 miesięcy oraz 4 dni.

W świetle tych ustaleń stwierdzić więc należy, że J. L. (1) spełnia wszystkie niezbędne przesłanki do nabycia prawa do wcześniejszej emerytury począwszy od ukończenia 60 roku życia tj. dnia (...)

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.

Jednocześnie Sąd na zasadzie art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, uznał, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Ustalenie charakteru pracy odwołującego, nastąpiło na podstawie ustaleń, które nie mogły być brane pod uwagę przez organ rentowy z uwagi na ograniczenia dowodowe obowiązujące w postępowaniu przed tym organem. Zgodnie bowiem z § 22 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki z dnia 23 listopada 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe, środkiem dowodowym, stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę są przede wszystkim dokumenty (świadcstwo pracy). Odwołujący za okres pracy nie przedstawił świadectw pracy w szczególnych warunkach, charakter jego pracy był ustalany na podstawie zeznań świadków oraz odwołującego.

Anna Walczak - Sarnowska

(...)

1. (...)

2. (...)

3. (...)

K., (...)